

Vzpomínky na osobnost Aloise Šoby

Moje nejstarší vzpomínka je z roku 1945, kdy se v rodině hovořilo o tom, že Alois Šoba, bratranec mojí maminky, se vrací domů z války z Anglie. Byla to v rodině velká radost. Jeho maminka, sestra mojí babičky, se bohužel nedožila jeho návratu, i když již věděla, že válku přežil. Zemřela několik týdnů před jeho návratem. Pamatuji si, že jeho návrat po válce do rodných Mašovic byla velká sláva. Všichni obyvatelé byli velmi hrdí a pyšní na svého rodáka.

V té době jsem se dozvěděla, že jeho poslední adresa před odchodem z Protektorátu byla u mých rodičů v Brně a že můj otec byl kvůli tomu vyslýchán na gestapu.

Alois Šoba po návratu ze zahraničí žil v Praze. Jeho zážitky z války jsem neznala. Byl to velmi uzavřený člověk a já jsem byla v dětském věku.

Teprve mnohem později, když pobýval na návštěvě u mých rodičů a mně bylo kolem 16 – 17 let, jsem ho uprosila, aby mi pověděl, jak odcházel do zahraničí a co za války prožil.

Alois Šoba se narodil 13. listopadu 1911 v Mašovicích, okr. Znojmo do rodiny rolníka Františka Šoby a byl z pěti dětí. V letech 1924 – 1932 absolvoval české reálné gymnázium ve Znojmě. V letech 1932 - 1938 absolvoval vojenské kurzy a školy. Jeho kmenovým tělesem byl dělostřelecký pluk 152 v Olomouci.

Dne 7. února 1940 přešel hranice Protektorátu. Dle jeho vyprávění se rozhodl především pro překročení povinnosti a správnosti dodržení vojenské přísahy Československé republiky. Zároveň si uvědomil, že jako důstojník československé armády neměl žádné vyhlídky pro existenci v tehdejší Protektorátu Čechy a Morava. Odešel na Slovensko a dále do Maďarska, kde byl zatčen a šest týdnů vězněn a vrácen na Slovensko. Teprve po několikátém pokusu se mu podařilo dostat do tehdejší Jugoslávie. V dubnu 1940 se přihlásil na velvyslanectví v Bělehradě. Odtud odjel vlakem do Bejrutu a v květnu 1940 lodí do Marseille, kde byl odveden a prezentován v Agde. Po porážce Francie, kdy absolvoval ústup ze severu Francie zpět do Marseille nastoupil na loď a 7. července 1940, tedy pět měsíců po odchodu z vlasti vstoupil na území Velké Británie v Plymouthu. V letech 1940 až 1945 sloužil v britské armádě mimo jiné ve velmi utajované službě u protiletectvých radarů. Jeho služby byly převážně v noci. Vzpomínal na statečnost a ukázněnost civilního obyvatelstva v době bombardování Londýna a dalších britských měst. A taky vysoce hodnotil postoj britské královské rodiny v době války. Zůstávali v Londýně i přes nebezpečí ztráty života.

Do Československa se Alois Šoba vrátil letadlem R.A.F. 20. srpna 1945 zároveň s čsl. letectvem jako štábní kapitán. Po návratu do vlasti zůstal příslušníkem čsl. armády. Byl nositelem několika vojenských vyznamenání: Československým válečným křížem 1939, Medailí za zásluhy a Vojenskou pamětní medailí. Působil především na Vysoké škole vojenské v Praze jako profesor. Přesto v listopadu 1948 byla jeho kvalifikace snížena pro jeho málo výrazný postoj k politickým dějům po únoru 1948. Dne 1. listopadu 1958 byl přeložen do zálohy v hodnosti plukovníka. Po zbytek života pracoval v bezvýznamných funkcích v civilu. Zemřel 13. listopadu 1969.

Tento téměř zapomenutý životní příběh Aloise Šoby je příběhem statečnosti, pravdy a cti. Jeho neokázalé vlastenectví, hrdinství a životní postoj je příkladem pro nás všechny. Právě tyto osobnosti si musíme neustále připomínat. Alois Šoba nám kdysi řekl: „nikdy si nepřej válku, je to strašná věc“.

Marie Vůjtová
dcera sestřenice Aloise Šoby